Riktlinje för bostadsförtur

Ersätter HKF 2800 (Fastställd av kommunfullmäktige 1995-01-30, senast reviderad 2012-09-10).

Innehåll

Inledning 3
Mål och syfte 3
Målgrupper 3
Uppföljning 3
Lagstiftning och nationell styrning 3
Vem kan få förtur 4
Begreppsförklaring 4
Särskilda skäl 4
Starka sociala och/eller medicinska behov 4
Starka band till Huddinge 4
Att inte kunna lösa bostadsbehovet på annat sätt 5
Viss bostad 5
Handläggning 6
Ansökan 6
Utredning 6
Beslut 7
Viktiga perspektiv 8
Jämlikhet och jämställdhetsperspektiv 8
Våld i nära relationer 8
Barnrättsperspektiv 8
Hemlöshet - överenskommelse i Stockholms län 8
Hyresgaranti 9

Inledning

Mål och syfte

Riktlinjerna ska tydliggöra Huddinge kommuns anvisningar för arbetet med bostadsförturer. Denna riktlinje ersätter de riktlinjer som fastställdes av kommunfullmäktige 1995-01-30 om förtur till bostad av sociala och medicinska skäl (HKF 2800).

Målgrupper

Målgruppen för insatsen är Huddingebor i behov av bostadsförtur. Riktlinjerna riktar sig till ansvariga chefer och medarbetare för verksamheten som ansvarar för bostadsförtur.

Uppföljning

Riktlinjerna kommer att ses över vid behov och i samband med förändringar i nationell styrning.

Lagstiftning och nationell styrning

Socialtjänstens arbete regleras i lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd från Socialstyrelsen. Den väsentliga lagstiftningen omfattar:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Förvaltningslagen (FL)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)
- Föreskrifter och allmänna råd om handläggning och dokumentation för socialtjänsten

Det finns inga bestämmelser i socialtjänstlagen som ger bostadslösa en allmän rätt till att få en bostad av socialtjänsten. Reglerna i socialtjänstlagen innebär att var och en i första hand är skyldig att försörja sig själv och sin familj inom ramen för sin förmåga. I detta ingår också ansvar för att ordna bostad, vilket innebär att den bostadslöse själv får söka bostad via bostadsförmedling, bostadsföretag, andrahandsförmedlingar eller på annat sätt försöka ordna sin bostadssituation.

Om sökanden tidigare fått avslag på sin ansökan krävs att det tillkommit nya, styrkta skäl för att nämnden ska pröva ärendet igen.

Vem kan få förtur

Förtur till bostad kan bara ges till den som:

- är folkbokförd i Huddinge kommun sedan minst två år tillbaka, eller
- tidigare har varit folkbokförd i Huddinge kommun och vistas i annan kommun genom Huddinge kommuns socialnämnd, till exempel i familjehem, på hem för vård eller boende eller i annan liknande boendeform, eller
- är folkbokförd i Huddinge kommun kortare tid än två år tillbaka och har särskilda skäl till att bo i Huddinge kommun

och

- är svensk medborgare eller,
- har permanent uppehållstillstånd eller permanent uppehållsrätt eller,
- är anvisad från Migrationsverket med Huddinge kommun som boendekommun i minst ett år och är i slutfasen av sin etableringsperiod.

och

- har starka sociala och/eller medicinska behov av att bo i Huddinge

och

- inte kan lösa sitt bostadsbehov på annat sätt.

Förtur till en viss bostad kan endast ges om personen har starka sociala och/eller medicinska skäl att få en viss bostad.

Begreppsförklaring

Särskilda skäl

Om personen har varit folkbokförd mindre än 2 år i Huddinge kommun så kan ansökan prövas på särskilda skäl, vilket betyder att det skulle finnas risk för försämrad psykisk eller fysisk hälsa om personen tvingas bo någon annanstans än i Huddinge kommun.

Starka sociala och/eller medicinska behov

Detta innebär att personen har behov som lett till vård eller behandling, och att en viss bostad är mycket viktig för att kunna hantera eller förbättra situationen. Behoven ska styrkas skriftligt av den som i sitt yrke gett stöd, hjälp eller behandling.

Starka band till Huddinge

Om en person uppfyller kravet på folkbokföring i Huddinge, men saknar starka band till kommunen bör möjligheten att ordna bostad på egen hand i andra kommuner prövas. Med starka band avses till exempel en behandlande kontakt inom vård/myndighet eller andra omständigheter som till exempel socialt nätverk eller minderårigas behov av en särskild skolform.

Att inte kunna lösa bostadsbehovet på annat sätt

Det innebär att personen inte har möjlighet att:

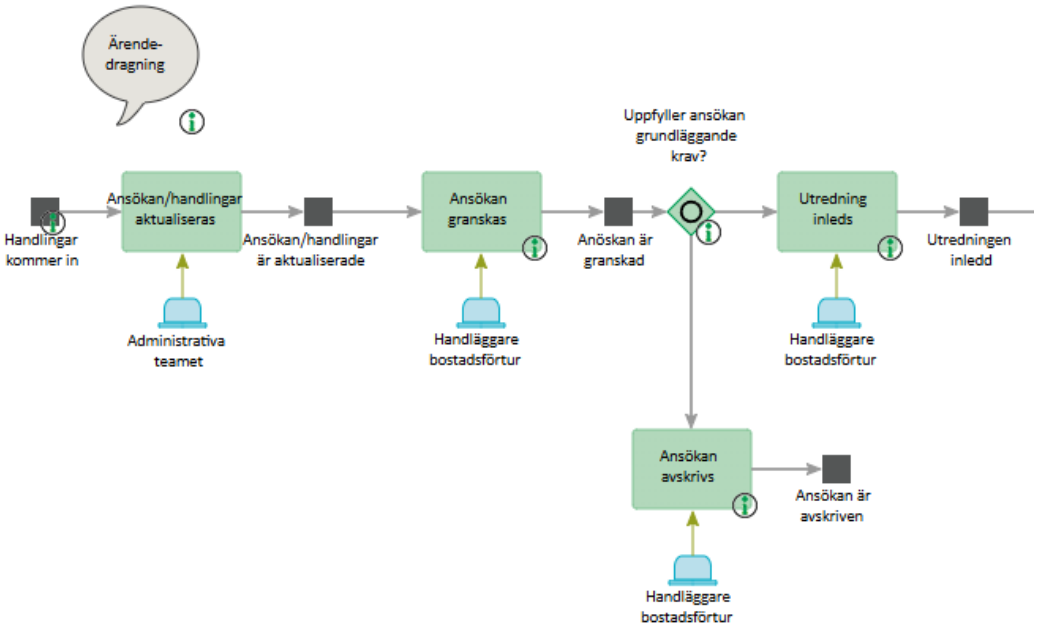
- få bostad genom hyresvärdens ordinarie förmedling,
- genomföra ett eget lägenhetsbyte,
- köpa en bostadsrätt eller en ägd bostad, eller
- hyra i andra hand, som inneboende, via arbetsgivare eller i en särskild kategoribostad.

Viss bostad

Här avses både bostadens standard, storlek och utformning, samt dess läge. Önskemål om område kan beaktas om det kan förbättra möjligheten att lösa allvarliga sociala eller medicinska problem. Äldre personers önskan att bo kvar i det område de bott i under lång tid ska, så långt det går, respekteras.

Handläggning

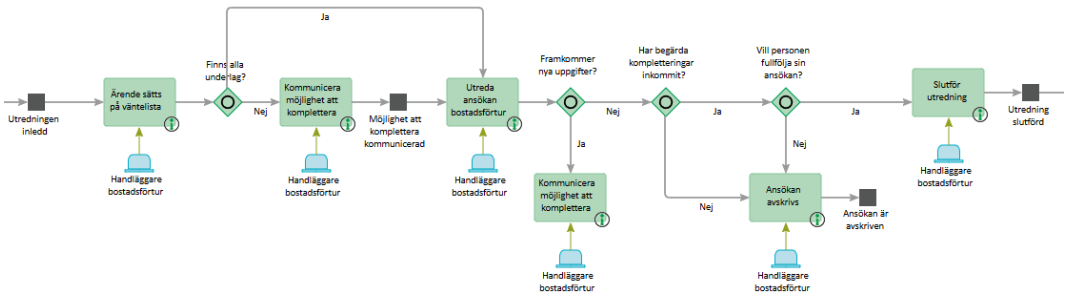
Ansökan

Ansökan om bostadsförtur ska göras skriftligt på en särskild blankett.
Alla intyg som styrker de skäl som anges i ansökan ska bifogas.
Ansökningar som saknar relevanta intyg prövas inte av nämnden.

Om sökanden tidigare fått avslag på sin ansökan krävs att det tillkommit nya, styrkta skäl för att nämnden ska pröva ärendet igen.

Utredning

När ansökan kommit in inleder handläggare en utredning. Vid behov kontaktar handläggaren den sökande, de personer som skrivit intyg eller andra som lämnat uppgifter. Ärendet sätts upp på en väntelista.

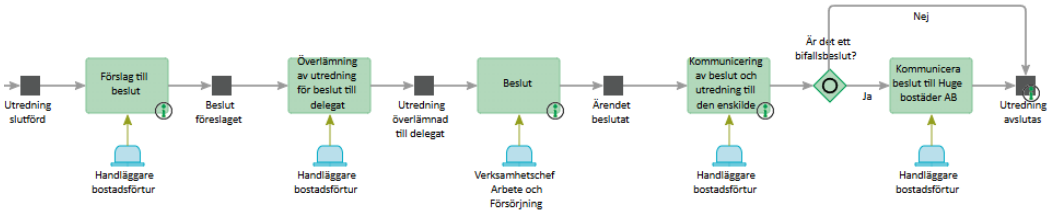
Utredningen ska belysa följande:

- hur den sökande bor idag,
- vilken förändring i boendet som önskas,
- varför sökanden vill bo i ett visst område eller i en viss typ av bostad,
- vilka försök sökanden gjort för att själv lösa sitt bostadsproblem,

- om bostad kan ordnas på annat sätt (till exempel genom bostadsförmedling, eget byte, andrahandsboende, inneboende eller studentbostad),
- om behovet kan tillgodoses utan förtur, inom rimlig tid och med de resurser som finns,
- om önskemålen kan tillgodoses inom det befintliga bostadsbeståndet och med bostadsföretagens resurser,
- i vissa fall, om den sökande bedöms klara att bo på egen hand, samt
- barnperspektiv, om det finns barn i hushållet.

Om det finns brister i de intyg som lämnats ska det noteras, särskilt om bristerna kan påverka hur tillförlitliga intygen bedöms vara.

Beslut

Nämnden beslutar om förtur enligt dessa riktlinjer.

När beslut fattats informerar handläggaren den sökande.
Om förtur beviljas informeras också det eller de bostadsbolag som berörs.
Bostadsbolaget tar därefter kontakt med den sökande.

Viktiga perspektiv

Jämlikhet och jämställdhetsperspektiv

Alla Huddingebor har rätt till god service och ett gott bemötande. Vem individen är ska aldrig påverka hur den behandlas. Varken ålder, kön, sexuell läggning, könsidentitet, funktionsnedsättning, etniska tillhörighet eller religion ska påverka handläggningen.

Våld i nära relationer

Att upptäcka våldsutsatthet och stödja de utsatta är viktigt arbete inom alla verksamheter inom socialtjänsten. Enligt socialtjänstlagen ska socialtjänsten särskilt beakta de som är eller har varit utsatta för våld. Som ett stöd i arbetet med att ställa frågor som möjliggör för sökande att berätta om eventuell våldsutsatthet kan Socialstyrelsens standardiserade bedömningsmetod FREDA användas. Att vara utsatt för våld i nära relation är i sig inget kriterium för bostadsförtur.

Barnrättsperspektiv

Vid handläggningen och utredning av bostadsförturer ska barnperspektivet synliggöras och beaktas. Vid beslut och åtgärder som direkt eller i förlängningen berör barn ska barnets bästa beaktas och socialtjänsten ska dokumentera på vilket sätt det har skett, oavsett om det är avgörande för beslutet eller inte. I de fall ett beslut bedöms få påtagliga konsekvenser för ett barn ska en barnkonsekvensanalys göras. Att vara en barnfamilj är i sig inget kriterium för bostadsförtur.

Hemlöshet - överenskommelse i Stockholms län

I 2 kap. 1§ socialtjänstlagen tydliggörs att det är den kommun som en person bor och vistas i som är ansvarig för insatser inom ramen för nämnda lagstiftning. Vid hemlöshet kan en stadigvarande bostadsort vara svår att klarlägga. I Stockholms län finns personer och familjer som saknar stadigvarande boende och flyttar mellan kommunerna i länet.

För att underlätta handläggningen har Storsthlm arbetat fram en överenskommelse som underlättar bedömningen av vilken kommun som bör ses som vistelsekommun. Huddinge kommun har antagit överenskommelsen. Överenskommelsen började gälla 1 september 2020 och gäller till dess att den sägs upp eller omförhandlas. Kommuner har en uppsägningstid på sex månader.

Hemlöshet är i sig inget kriterium för bostadsförtur.

Hyresgaranti

Enligt riktlinjerna för ekonomiskt bistånd kan en person som beviljats förtur men inte godkänns som hyresgäst få en hyresgaranti enligt 12 kap 2 § socialtjänstlagen. Det gäller för de personer som inte godkänts som hyresgäst på grund av otillräckliga inkomster eller om de har betalningsanmärkningar. Hyresgarantin beviljas direkt till bostadsbolaget för den sökande. Beslutet ska vara tidsbegränsat och gäller under högst ett år från och med datum för kontraktsskrivande.